

12. listopada/oktobra 2021.

Grigor Aramyan, voditelj Radne skupine za procjenu rizika i revizije u praksi, IAD, voditelj Službe za unutarnju reviziju Ministarstva, predsjednik Udruge unutarnjih revizora i računovođa Armenije

Način upotrebe Vodiča

Ovaj se metodološki vodič sastoji od pet poglavlja:

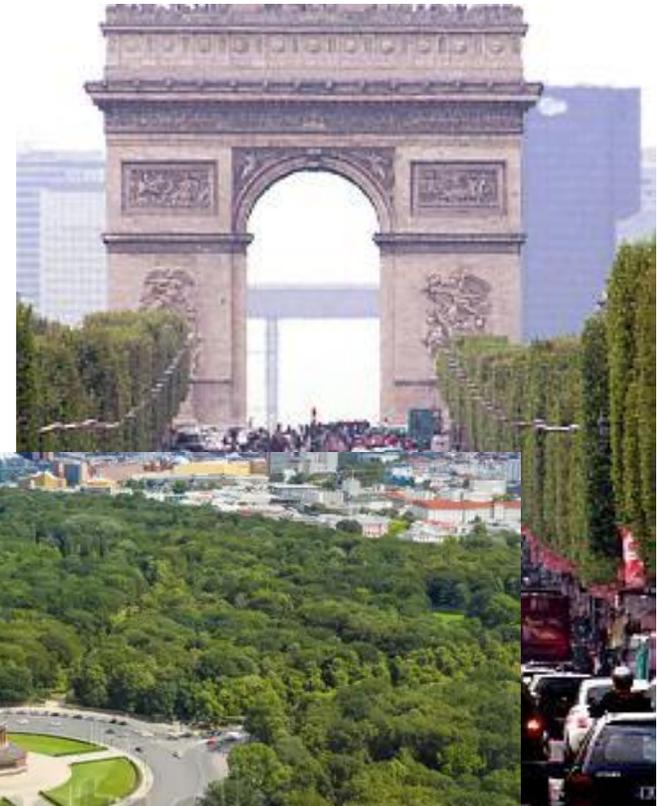
1. poglavlje: Razumijevanje planiranja revizije na temelju rizika
2. poglavlje: Kategorizacija revizijskog univerzuma u području planiranja na temelju rizika
3. poglavlje: Utvrđivanje rizika i procjena njihova utjecaja i vjerojatnosti
4. poglavlje: Izrada strateških i godišnjih planova na temelju rizika
5. poglavlje: Pisanje i ažuriranje strateških i godišnjih planova

Brojni primjeri iz prakse

1. poglavlje: Razumijevanje planiranja revizije na temelju rizika

Što su rizici?

- ▣ Rizik
- ▣ Inherentni rizik
- ▣ Rezidualni rizik
- ▣ Prihvatljivi rizik

1. poglavlje: Razumijevanje planiranja revizije na temelju rizika

Razumijevanje razlika između upravljanja rizicima i

procjena rizika u planiranju revizije

- ❑ **Upravljanje rizicima** predstavlja (ili bi trebalo predstavljati) ključan dio sustava unutarnjih kontrola i odgovornost je rukovodstva.
- ❑ **Procjena rizika revizije** dio je planiranja i procesa u kojem revizori razmatraju (i) pojedinačne događaje i povezane rizike i mogućnosti u vezi s ostvarenjem ciljeva elemenata revizijskog univerzuma, i (ii) generične faktore rizika koji pridonose prioritizaciji područja rada koja predstavljaju najveći rizik.

Sredstva i ciljano planiranje

2. poglavlje: Kategorizacija revizijskog univerzuma u području planiranja na temelju rizika

- ❑ Revizijski univerzum pojednostavljen je način upućivanja na sve (ili ukupne) elemente koje bi unutarnji revizor mogao zasebno ispitati.
- ❑ **Pažnja!!! Plan bi se trebao poklapati s ciljevima organizacije.**
- ❑ Revizijski univerzum moguće je raščlaniti na sljedeće kategorije:
 - ❑ **prema organizacijskoj strukturi** (odjeli, odsjeci, jedinice, pojedinačni projekti);
 - ❑ **prema zajedničkim procesima** (plaćanja, primici, upravljanje imovinom, nabava, ugovaranje, zalihe, upravljanje ljudskim resursima
 - ❑ **prema lokaciji** (sjedište, regionalni uredi, lokalni uredi);
 - ❑ **prema operativnim programima** (pitanje vozačkih dozvola, prikupljanje kazni za prebrzu vožnju itd.);
 - ❑ **prema linijama službi** (npr. službe za starije osobe, službe za osobe s invaliditetom te službe za skrb o djeci kojima može upravljati nekoliko odjela ili jedinica).

3. poglavlje: Utvrđivanje rizika i procjena njihova utjecaja i vjerojatnosti

- **Utjecaj** označava financijske i nefinancijske posljedice za organizaciju u slučaju pojave rizika.
- **Vjerojatnost** definira izvjesnost ostvarivanja rizika.

Kriteriji procjene utjecaja

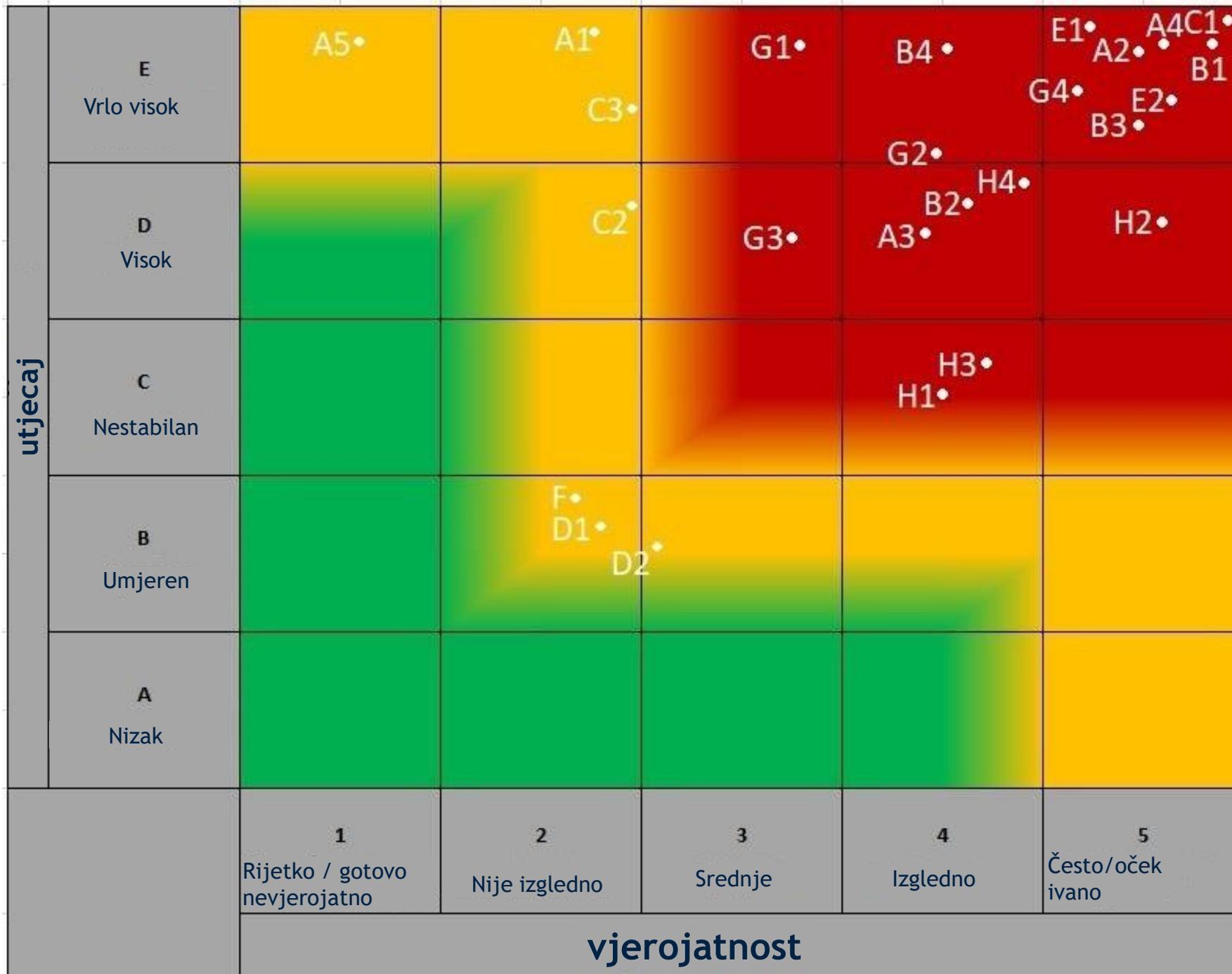
Financijski utjecaj

Utjecaj na ugled.

Regulatorni utjecaj.

Utjecaj na misiju / postizanje ciljeva / rad.

Utjecaj na osobe.

4. poglavlje: Izrada strateških i godišnjih planova na temelju rizika

- Utvrđivanje faktora rizika
 - Financijski značaj.
 - Složenost aktivnosti.
 - Kontrolno okruženje.
 - Osjetljivost ugleda.
 - Opseg promjena.
 - Mogućnosti prijevare.
 - Politička osjetljivost.
 - Vrijeme proteklo od posljednje revizije.

4. poglavlje: Izrada strateških i godišnjih planova na temelju rizika

Primjeri ocjenjivanja faktora rizika		
Svaki se faktor rizika ocjenjuje ocjenom od 1 do 5 u skladu s objašnjenjima navedenima u nastavku.		
Element	Opis	Rezultat
A. Važnost/značaj	Sustav obuhvaća manje od 1 % godišnjeg proračuna	0
	Sustav obuhvaća 5 – 10 % godišnjeg proračuna	2
	Sustav obuhvaća 25 – 50 % godišnjeg proračuna	3
	Sustav obuhvaća najmanje 75 % godišnjeg proračuna	5
B. Kontrolno okruženje / Izloženost	Dobro kontroliran sustav niskog rizika od prijevare ili pogreške	0
	Dobro kontroliran sustav djelomičnog rizika od prijevare ili pogreške	3
	Sustav niske razine kontrole u prošlosti i visokog rizika od prijevare ili pogreške	5

4. poglavlje: Izrada strateških i godišnjih planova na temelju rizika

Primjeri ocjenjivanja faktora rizika											
1. korak Svaki faktor rizika ponderira se prema svojem relativnom značaju.											
	<table border="1"><thead><tr><th>Element</th><th>Utjecaj</th></tr></thead><tbody><tr><td>A. Važnost/značaj</td><td>3</td></tr><tr><td>B. Kontrolno okruženje / Izloženost</td><td>2</td></tr><tr><td>C. Osjetljivost</td><td>2</td></tr><tr><td>D. Problemi u području upravljanja</td><td>4</td></tr></tbody></table>	Element	Utjecaj	A. Važnost/značaj	3	B. Kontrolno okruženje / Izloženost	2	C. Osjetljivost	2	D. Problemi u području upravljanja	4
Element	Utjecaj										
A. Važnost/značaj	3										
B. Kontrolno okruženje / Izloženost	2										
C. Osjetljivost	2										
D. Problemi u području upravljanja	4										
2. korak Zatim se ocjene i ponderiranja rizika unose u formulu kojom se izračunava indeks rizika. Indeks rizika = $(A \times 3) + (B \times 2) + (C \times 2) + (D \times 4)$											
3. korak Svaki se sustav kategorizira kao visok, srednji ili nizak na temelju konačnog indeksa rizika. Na primjer:											

5. poglavlje: Pisanje i ažuriranje strateških i godišnjih planova

□ Strateški plan

- Jasno definirani ciljevi i pokazatelji učinka.
- Metodologija.
- Informacije o načinu na koji će UR djelovati u najvažnijim područjima.
- Nužna i raspoloživa sredstva za ispunjenje tih potreba.
- Procjena rizika onih događaja koji bi mogli utjecati na ostvarenje ciljeva koju provodi odjel za unutarnju reviziju.
- Pristup pružanja naknadnih preporuka.

5. poglavlje: Pisanje i ažuriranje strateških i godišnjih planova

- Godišnji plan revizije
 - Pretpostavke u okviru strateškog plana revizije.
 - Aktualni akcijski plan za određenu godinu.
 - Organizacijska i vremenska ograničenja.
 - Sredstva koja je potrebno sačuvati za nepredviđeni rad.
 - Alternativni program revizije za pitanja koja se odgode za kasnije razdoblje.

5. poglavlje: Pisanje i ažuriranje strateških i godišnjih planova

- Stalno ažuriranje planova – redoviti monitoring rizika.
- Godišnji pregled strateškog plana.
- Zahtjevi za dodatnom revizijom tijekom godine.

HVALA!

